

รายวิชา ศิลปะ(ทัศนศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลายเส้นสร้างศิลป์

เรื่อง ลายเส้นสร้างศิลป์ ภาคทฤษฎี

ครูผู้สอน ครูปณณ รัตนภักดี

ลายเส้นสร้างศิลป์ ภาคทฤษฎี

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. สามารถเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและการออกแบบ
๒. สามารถเข้าใจถึงความเชื่อมโยงกันของทัศนธาตุ
และจำลองการสร้างศิลปะกระจกสี (Stained Glass Art)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

๑. สามารถอธิบายทัศนธาตุ
ในด้านรูปแบบต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

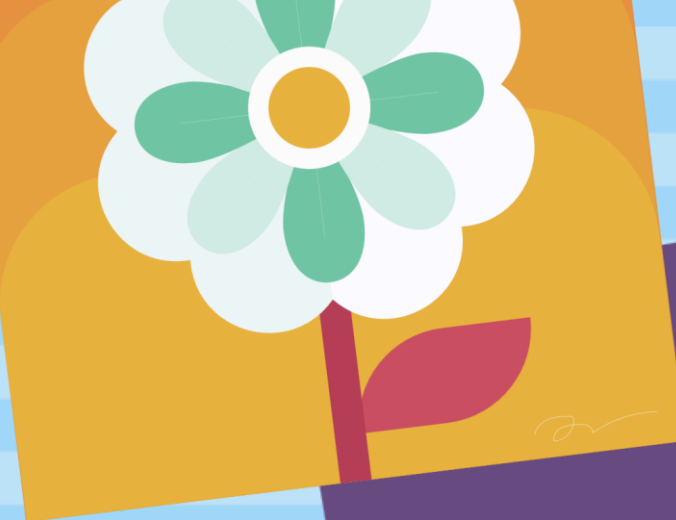

ด้านคุณลักษณะ

๑. เห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณสมบัติของ
ทัศนธาตุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

กิจกรรม “เปิดแผ่นป้าย ทนายงานศิลป์”

กิจกรรม “เปิดแผ่นป้าย ทายงานศิลป์”

ภาพที่ ๑

1	2	3
4	5	6
7	8	9

เฉลย

ชื่อภาพ Monalisa
ศิลปิน เลโอนาร์โด ดา วินชี

สีน้ำตาล
สีเนื้อ
สีเขียวขี้ม้า

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/File:Mona_Lisa,_by_Leonardo_da_Vinci,_from_C2RMF_retouched.jpg

กิจกรรม “เปิดแผ่นป้าย ทายงานศิลป์”

ภาพที่ ๒

1	2	3
4	5	6
7	8	9

เฉลย

ชื่อภาพ The starry night
ศิลปิน ฟินเซนต์ ฟัน โคค

สีขาว เหลือง น้ำเงิน ดำ
และใช้การปาดสี แต้มสีให้น้ำหนักสี
มีการซ้อนทับ ไล่น้ำหนักกันเป็นระดับ ๆ

ที่มา : <https://wikioo.org/th/paintings.php?refarticle=5ZKG47&titlepainting=The%20Starry%20Night&artistname=Vincent%20Van%20Gogh>

กิจกรรม “เปิดแผ่นป้าย ทายงานศิลป์”

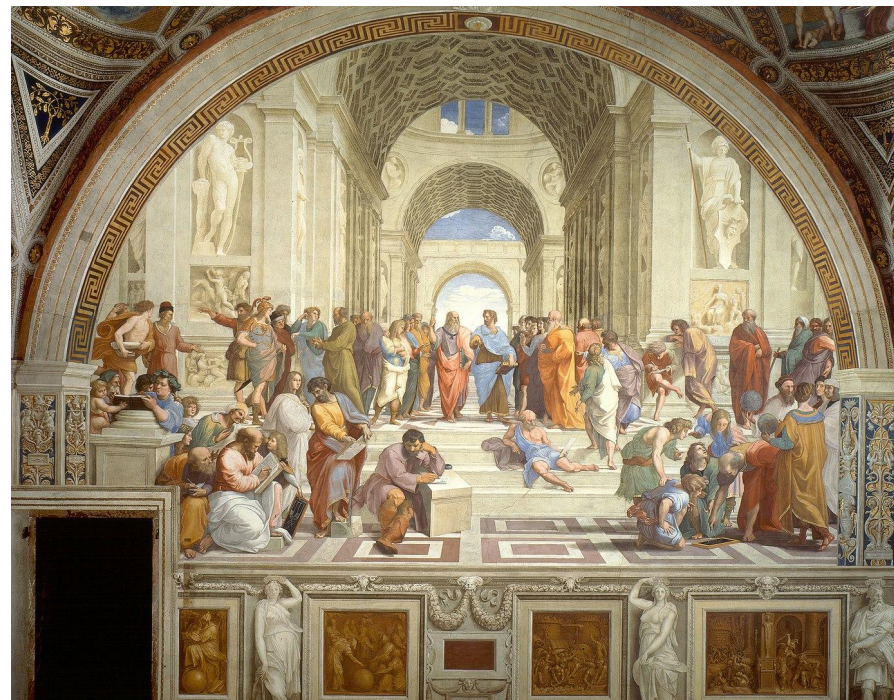
ภาพที่ ๓

1	2	3
4	5	6
7	8	9

เฉลย

ชื่อภาพ The School of Athens ศิลปิน ราฟาเอล

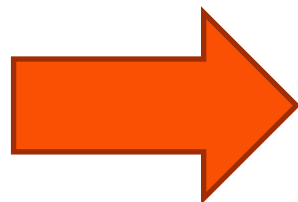
ภาพที่มีการใช้สีที่หลากหลาย
เน้นคุมโทนที่สีน้ำตาลเป็นหลัก
ใช้วิธีการระบายแบบเกลี่ยสี
และการเน้นแสงเงาสมจริง

ที่มา : https://www.wikiwand.com/th/articles/สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา#google_vignette

จุด
เส้น
วง

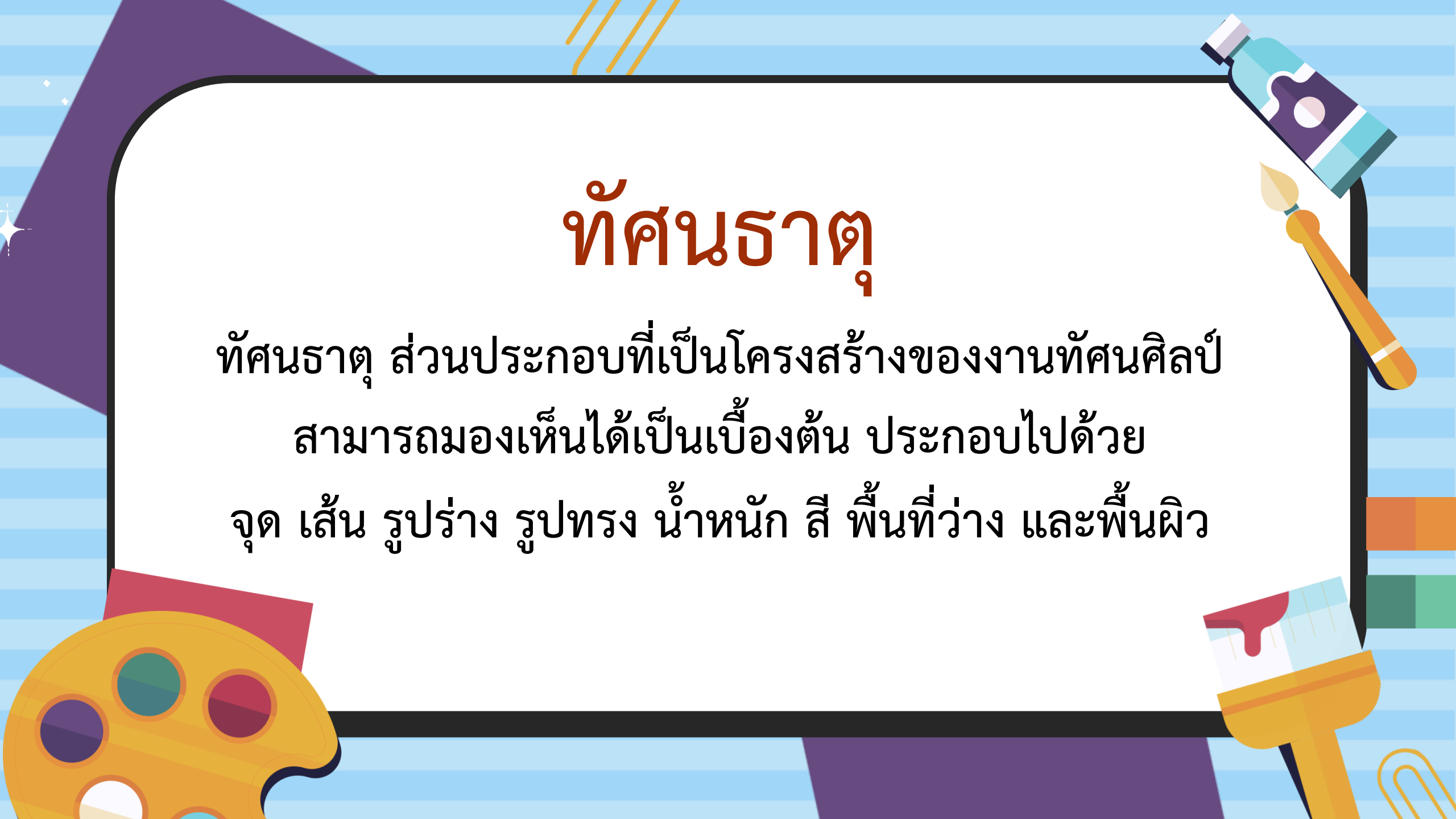

ทัศนธาตุ

ทัศนธาตุ

ทัศนธาตุ ส่วนประกอบที่เป็นโครงสร้างของงานทัศนศิลป์
สามารถมองเห็นได้เป็นเบื้องต้น ประกอบไปด้วย
จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก สี พื้นที่ว่าง และพื้นผิว

จุด ทักษะที่เล็กที่สุด ไม่มีความกว้างความยาว
ความหนาหรือความสูง

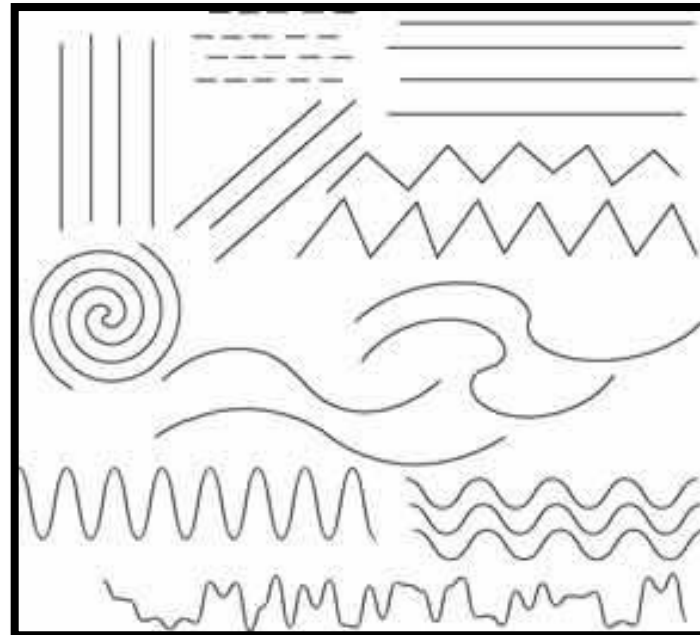

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/ladybug-insect-water-droplets-1036453/>

เส้น เกิดจากจุดเรียงต่อกัน เส้นแต่ละประเภท ให้ความรู้สึกแตกต่างกัน

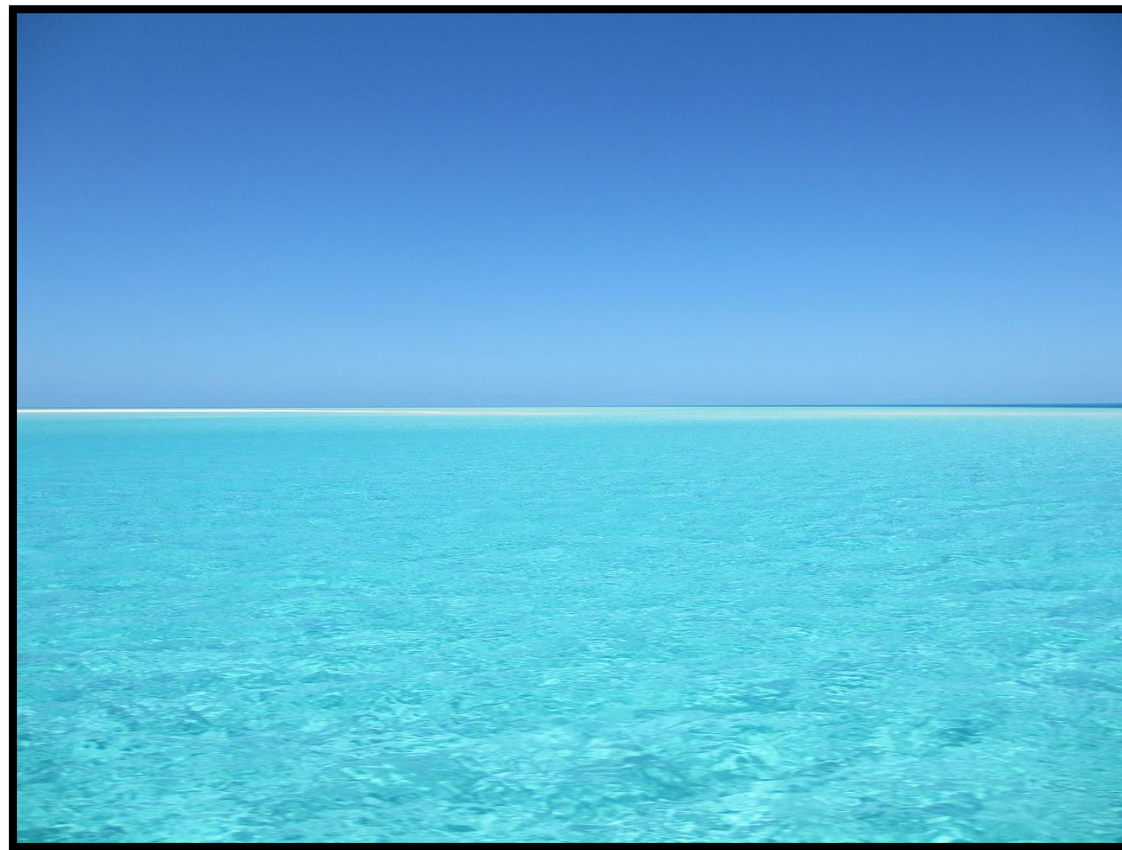

ที่มา : <https://in.pinterest.com/pin/353321533281360044/>

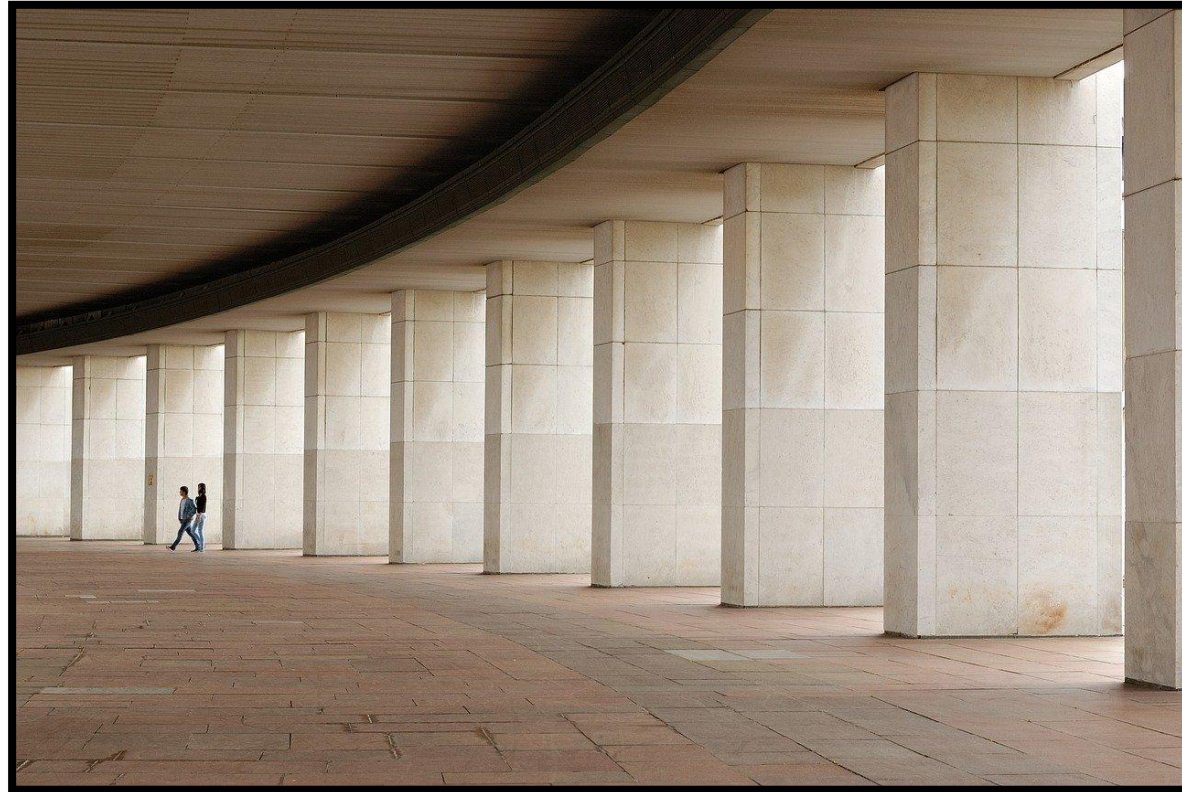
ที่มา : <http://urlart6line.blogspot.com/2013/11/blog-post.html>

เส้นนอน กว้างขวาง เจียบสงบ นิ่ง ราบเรียบ

ที่มา : <https://pixabay.com/th/images/search/น้ำทะเลสีฟ้า/>

เส้นตั้ง สูงสง่า มั่นคง แข็งแรง รุ่งเรือง

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/columns-couple-people-architecture-5747584/>

เส้นเอียง ไม่มั่นคง รวดเร็ว แปรปรวน

ที่มา : https://als.wikipedia.org/wiki/Schiefer_Turm_von_Pisa#/media/Datei:Tower_of_Pisa.jpg

เส้นโค้ง อ่อนไหว สุกภาพ นุ่มนวล

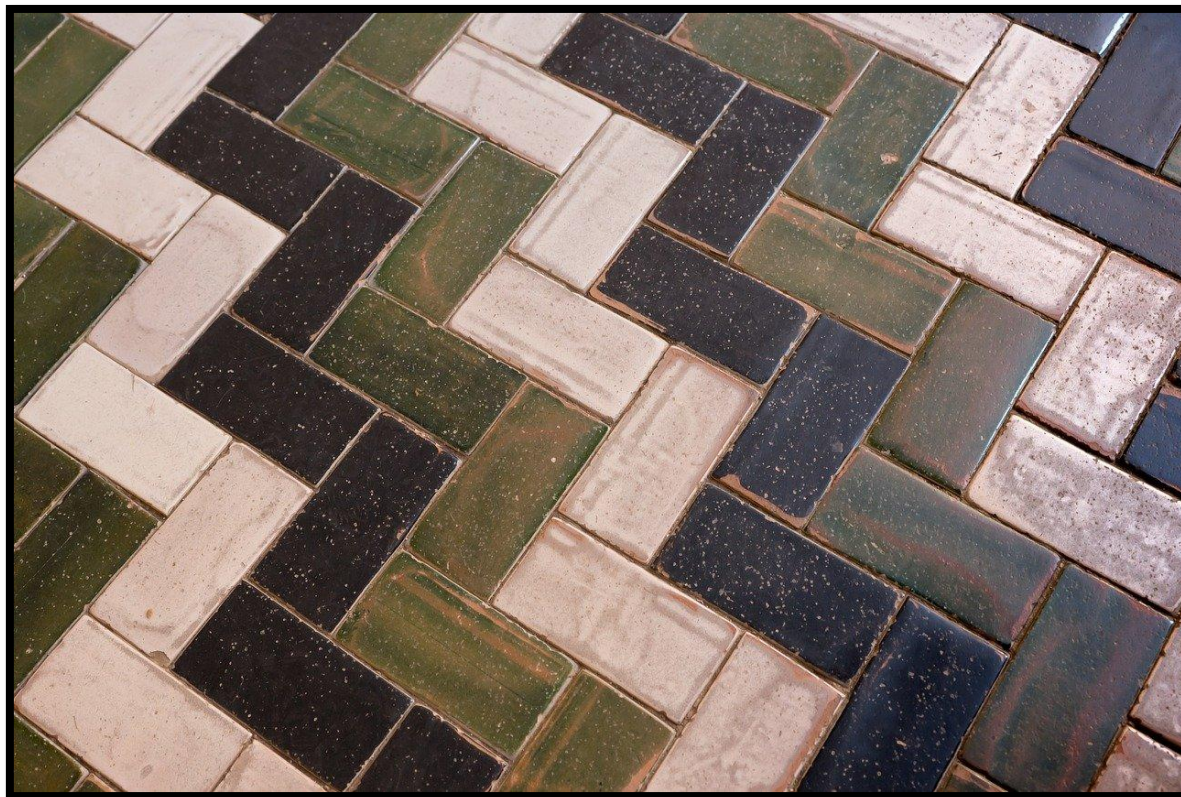
ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/ชมประต-ทาง-โค้งรอบ-ปทุมมา-5426581/>

เส้นโค้งก้นหอย เคลื่อนไหว คลี่คลาย ขยายตัว มึนงง

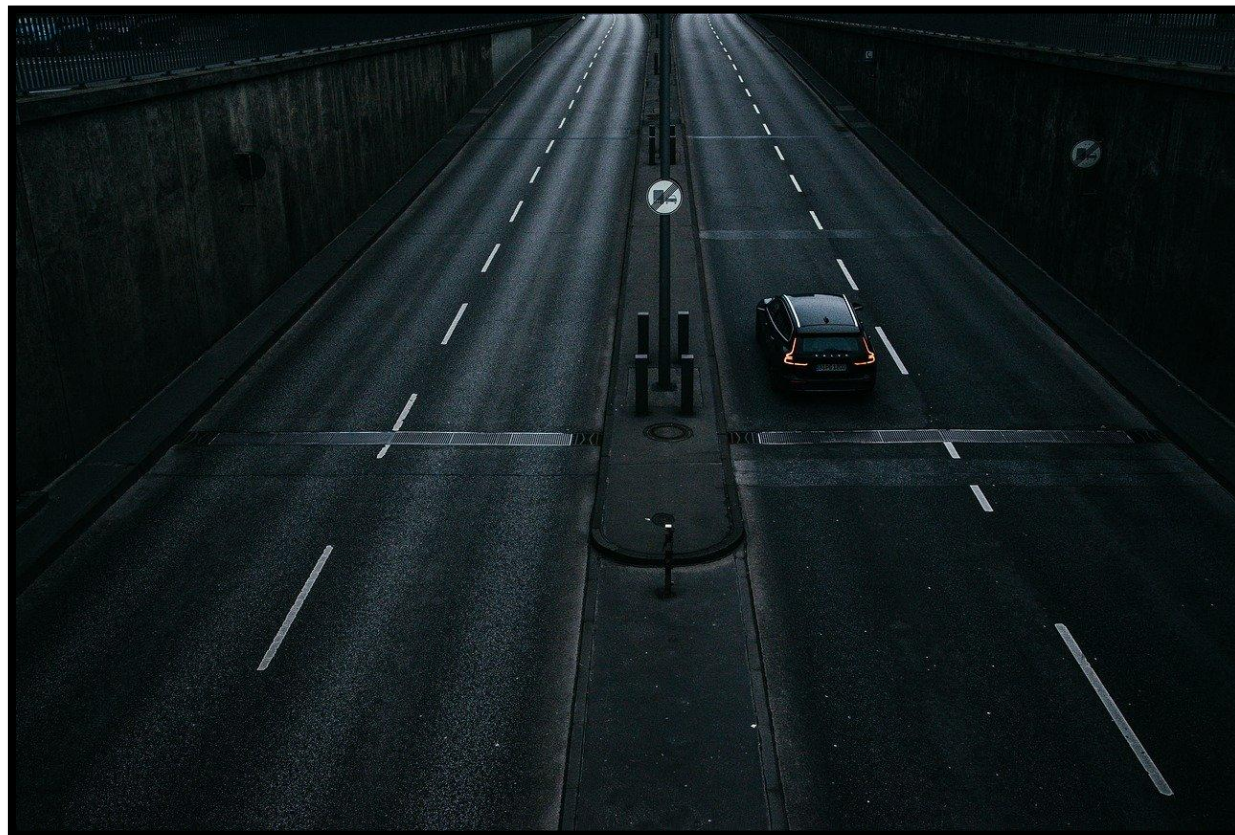
ที่มา : <https://www.pexels.com/th-th/photo/1102913/>

เส้นเส้นฟันปลา รุนแรง สับสนวุ่นวาย ตื่นเต้น ชัดแย้ง

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/กระเบื้อง-ลวดลาย-ซิกแซก-พนผว-7035963/>

เส้นประ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/road-highway-car-travel-automobile-6654573/>

รูปร่าง เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ มีลักษณะเป็น ๒ มิติ มีทั้งความกว้างและความยาว โดยรูปร่างแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. รูปร่างธรรมชาติ
๒. รูปร่างเรขาคณิต
๓. รูปร่างอิสระ

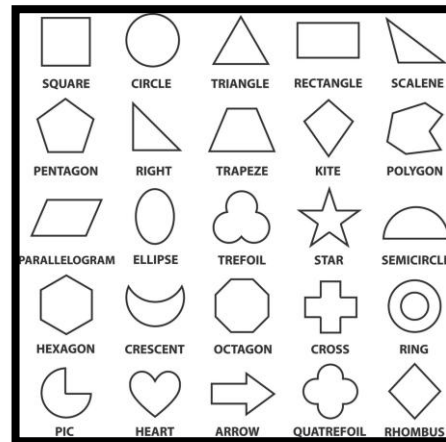

รูปร่าง

ที่มา : <https://quizizz.com/admin/quiz/5e2da115dfddb0001d373c88/visual-elements>

รูปร่างธรรมชาติ

ที่มา : <https://www.visualpower.cn/geometric-shape-led-display.html>

รูปร่างเรขาคณิต

ที่มา : <https://www.freepik.com/premium-vector/>

รูปร่างอิสระ

รูปทรง โครงสร้างที่มองเห็นได้เป็น ๓ มิติ มีทั้งส่วนกว้าง
ส่วนยาว ส่วนหนา แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. รูปทรงธรรมชาติ
๒. รูปทรงเรขาคณิต
๓. รูปทรงอิสระ

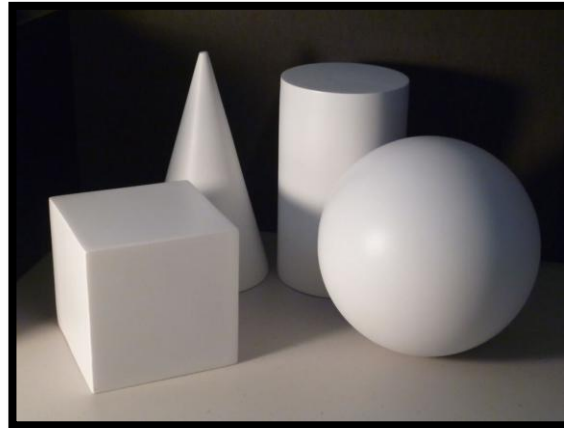

รูปทรง

ที่มา : <https://www.facebook.com/GOLDSILVERMAN/posts/575936056176493/>

รูปทรงธรรมชาติ

ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/focus-on-fundamentals>

รูปทรงเรขาคณิต

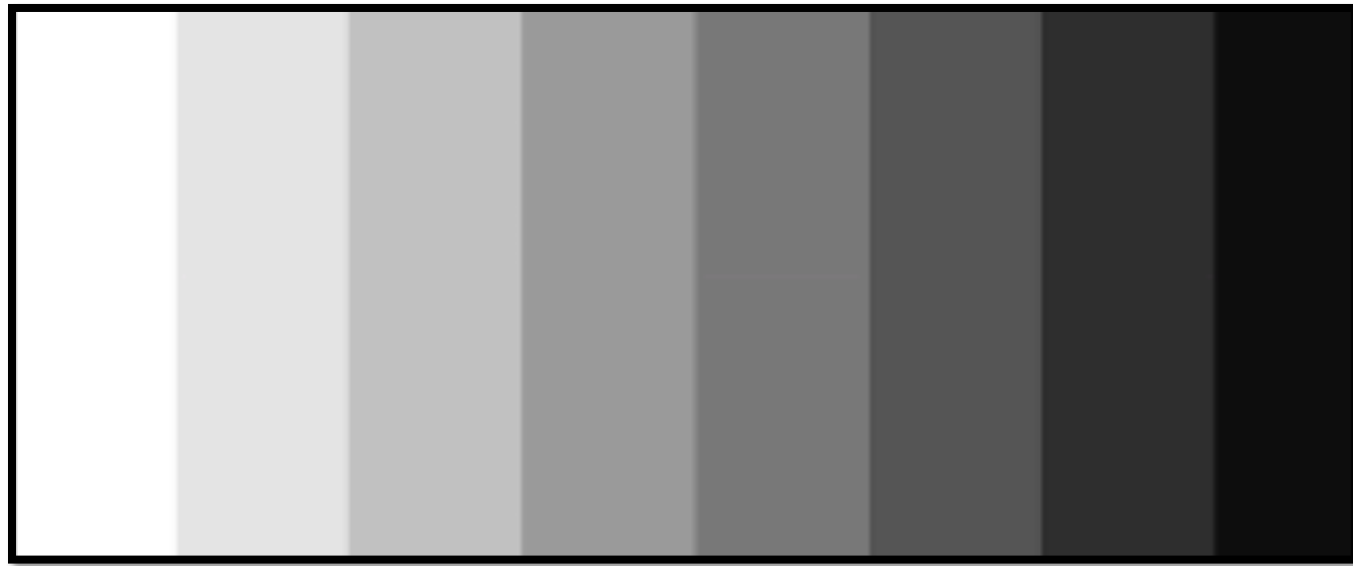

ที่มา : https://www.freepik.com/free-photo/great-blue-sky-with-clouds_977921.htm

รูปทรงอิสระ

น้ำหนัก ความเข้ม ความอ่อนของแสงเงาตามที่ประสาทตา
รับรู้ได้ ทำให้ภาพเกิดมิติ น้ำหนักทำให้รูปทรงมีปริมาตร และให้ระยะ
แก่ภาพ มีแสงและเงา (Light & Shade)

สี ลักษณะของแสงที่ปรากฏขึ้นแก่สายตาและมองเห็นได้

สีทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่าง มีทั้งเข้ม อ่อน หนักและเบา ทำให้รู้สึก
สดใส ร่าเริง ตื่นเต้น ส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกันไป

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/ฟอง-ฟองสบ-ทรงกลม-การถ่ายภาพมาโคร-3594979/>

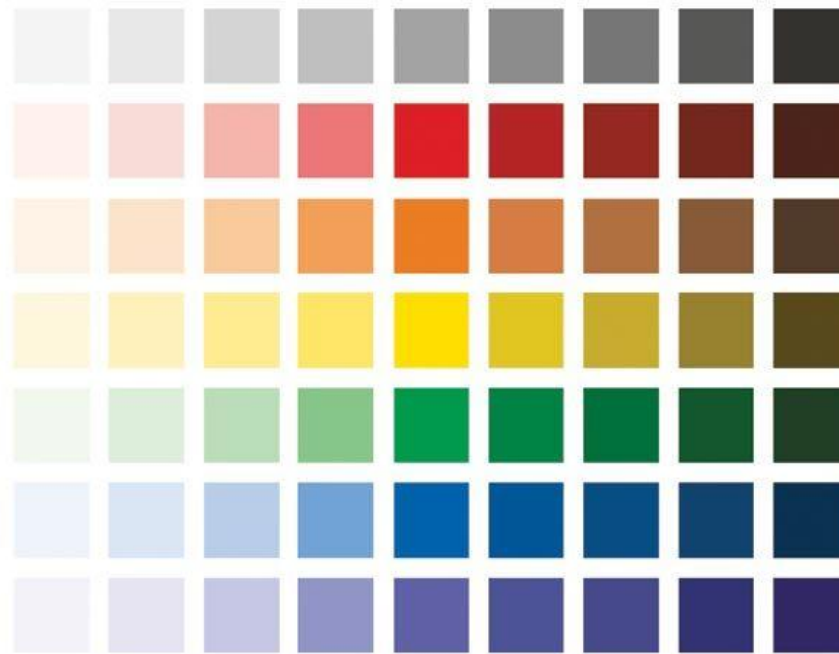

วรรณะของสี (Tone) แบ่ง ๒ วรรณะ คือ สีวรรณะร้อน

และสีวรรณะเย็น

ค่าของสี (Value of colour) หมายถึง ความเข้มอ่อน
ของสีตั้งแต่สว่างไปจนถึงมืด

สีเอกรงค์ (Monochrome) สีที่แสดงออกมาเพียงสีเดียว
เช่น ภาพโทนสีแดง เหลือง หรือน้ำเงิน

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/autumn-leaves-foliage-autumn-leaves-83761/>

สีส่วนรวม (Tonality) หมายถึง สีที่มีปรากฏเด่นชัดที่สุดในภาพ หรือสีที่มีอิทธิพลมากที่สุดในภาพ เช่น การเขียนภาพทิวทัศน์มีสีส่วนรวมเป็นสีเขียว สีนํ้าเงิน

ที่มา : <https://pixabay.com/th/photos/พระอาทิตย์ตก-แซนด์-บช-หมเกาะ-ใบ-7133867/>

สีที่ปรากฏเด่น (Intensity) หมายถึง การใช้สีสดใส
ให้ภาพเด่นขึ้นมาจากสีกลางหรือสีหม่น

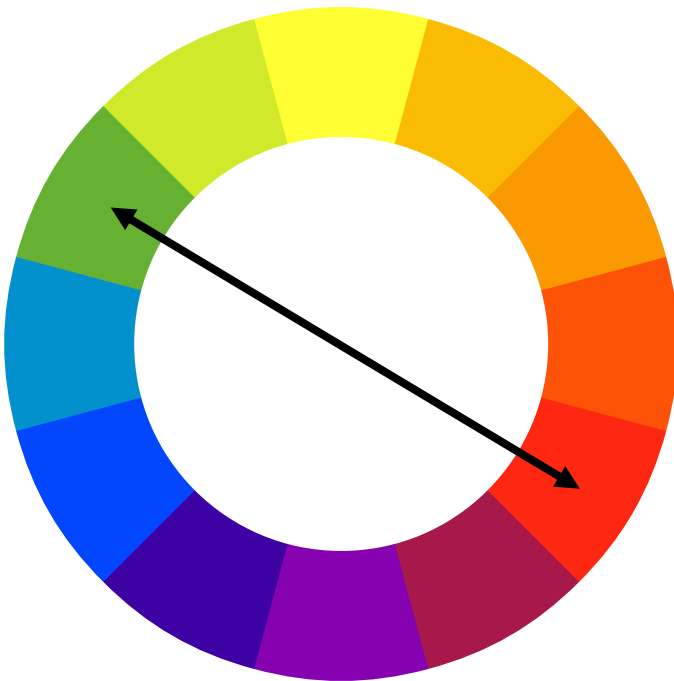

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/yellow-flowers-tulipa-dasystemon-7141321/>

สีตรงข้ามกัน (Contrast) สีที่อยู่ตรงกันข้ามในวงจรสี

ธรรมชาติ เช่นสีแดงกับสีเขียว

บริเวณว่าง พื้นที่ว่างที่อยู่บริเวณโดยรอบวัตถุในภาพ
ทำให้ภาพเกิดจุดเด่น และดูไม่อึดอัดจนเกินไป

SPACE

ช่อง ว่าง

บริเวณว่าง

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/buildings-metropolis-city-urban-7109918/>

ที่มา : <https://pixabay.com/photos/sea-horizon-sky-ocean-water-7086932/>

พื้นผิว พื้นผิวของวัตถุต่าง ๆ ที่ให้ความรู้สึกลึกแตกต่างกัน
เช่น ขรุขระ ลื่น หยาบ เป็นต้น

ที่มา : <https://wikioo.org/th/paintings.php?refarticle=5ZKG47&titlepainting=The%20Starry%20Night&artistname=Vincent%20Van%20Gogh>

ศิลปะบนกระจกแก้ว (stained glass art)

ที่มา : <https://www.thoughtco.com/stained-glass-4692208>

ศิลปะบนกระจกแก้ว งานกระจกสีเป็นวิธีการทาง
ศิลปะ ที่นำกระจกสีมาใช้ในการตกแต่ง มักจะนิยมพบเห็นได้บ่อย
คือ การตกแต่งหน้าต่างวัด โบสถ์

ที่มา : <https://www.thoughtco.com/stained-glass-4692208>

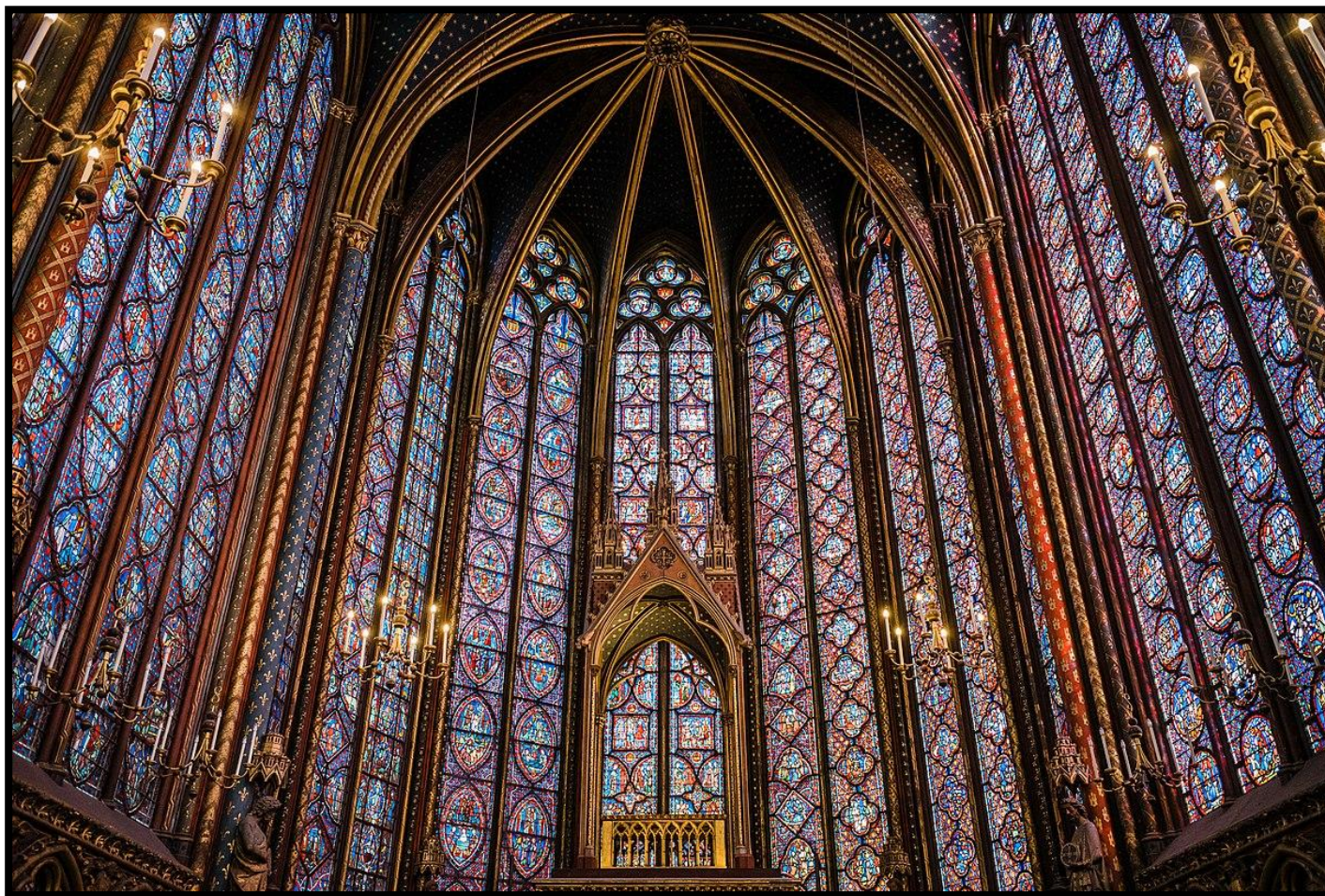
ที่มา : https://th.pngtree.com/freebackground/the-sainte-chapelle-churchparisfrance-france-gothic-stained-glass-photo_12024086.html

ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/292734044506786252/>

ที่มา : https://th.m.wikipedia.org/wiki/ไฟล์:Sainte_Chapelle_Interior_Stained_Glass.jpg

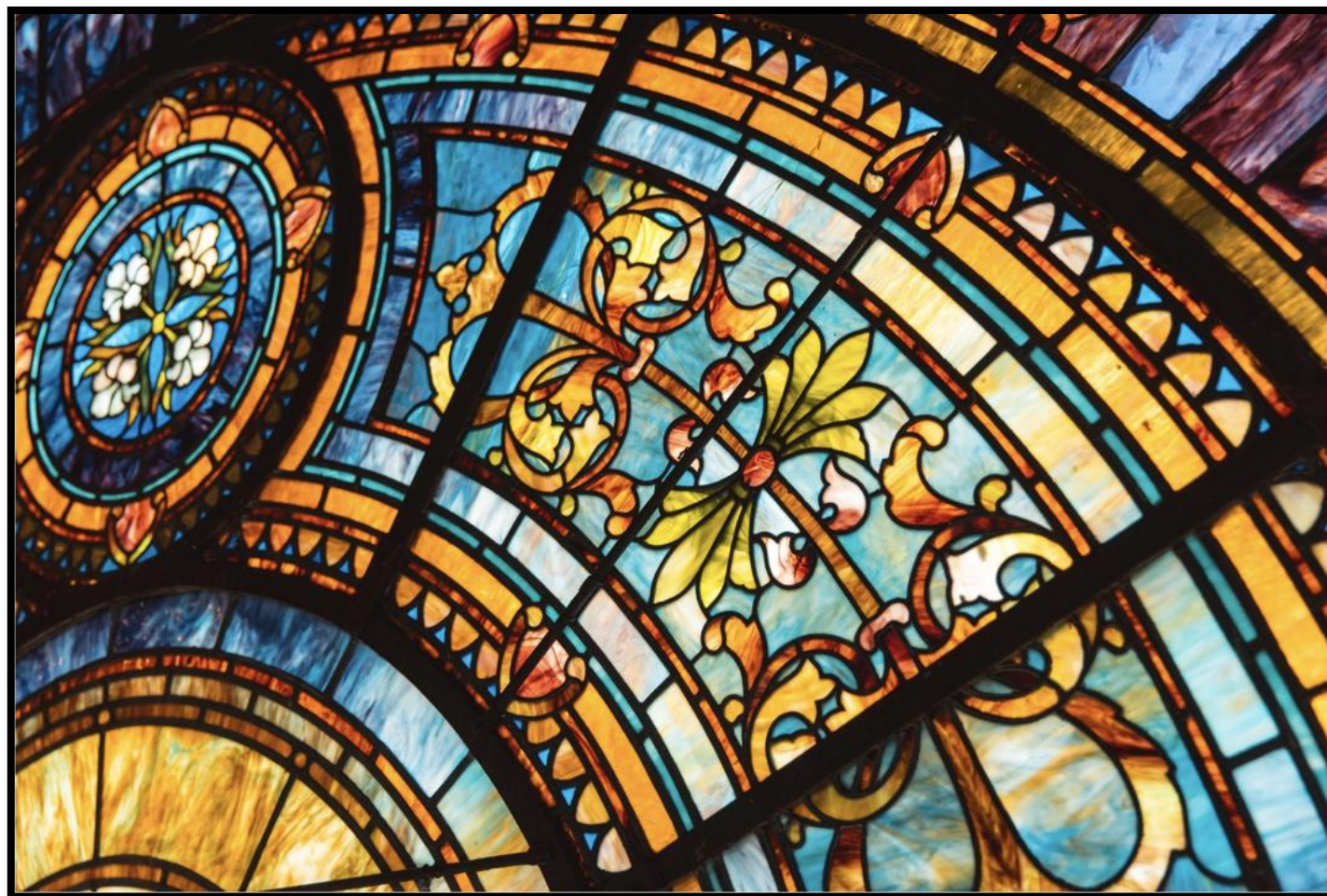

An illustration featuring a young boy with black hair, rosy cheeks, and a white shirt with blue shorts, holding a paintbrush and a palette. He is standing next to a large blue oval containing Thai text. The background is decorated with various art supplies like paint bottles, brushes, and colorful paper. The overall theme is about art and creativity.

ศิลปะบนกระจกแก้ว
เกี่ยวกับทัศนธาตุ
อย่างไร?

ศิลปะบนกระจกแก้ว เป็นการสร้าง
งานศิลปะที่ใช้ทัศนธาตุในส่วนของ เส้น สี รูปร่าง
น้ำหนักสี มาประกอบกันให้เกิดผลงานศิลปะ
โดยใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

ที่มา : <https://news.stanford.edu/stories/2021/11/stanford-memorial-church-stained-glass-returned-original-beauty-vandalization>

ภาพนี้มีทัศนธาตุใดบ้าง?

ที่มา : <https://wikioo.org/th/paintings.php?refarticle=5ZKG47&titlepainting=The%20Starry%20Night&artistname=Vincent%20Van%20Gogh>

ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ลายเส้นสร้างศิลป์ หัวข้อ เอกลักษณ์ไทย”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลายเส้นสร้างศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลายเส้นสร้างศิลป์ ภาคทฤษฎี
รายวิชา ศิลปะ (ทัศนศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างผลงานการออกแบบงานศิลปะกระจกสี (Stained Glass Art) ในหัวข้อ “เอกลักษณ์ไทย” โดยใช้เทคนิคสีโปสเตอร์
- คำสั่ง ให้นักเรียนนำอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสร้างงานศิลปะกระจกสี (Stained Glass Art) “ลายเส้นสร้างศิลป์ หัวข้อ เอกลักษณ์ไทย” มาในสัปดาห์ต่อไป
- อุปกรณ์
- สีโปสเตอร์, พู่กัน, จานสี, ผ้าสะอาด, ภาชนะล้างพู่กัน
 - กระดาษร้อยปอนด์ขนาด A๔
 - เทปกระดาษกาวอเนกประสงค์
- เงื่อนไขการทำงาน สัปดาห์หน้าให้เตรียมภาพร่างผลงานพร้อมอุปกรณ์เพื่อลงสี
- คะแนนเต็ม
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	๔	คะแนน
๒. ความคิดสร้างสรรค์	๔	คะแนน
๓. ความงาม	๔	คะแนน
๔. การจัดองค์ประกอบศิลป์	๔	คะแนน
๕. ความสมบูรณ์	๔	คะแนน

ตัวอย่างชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์

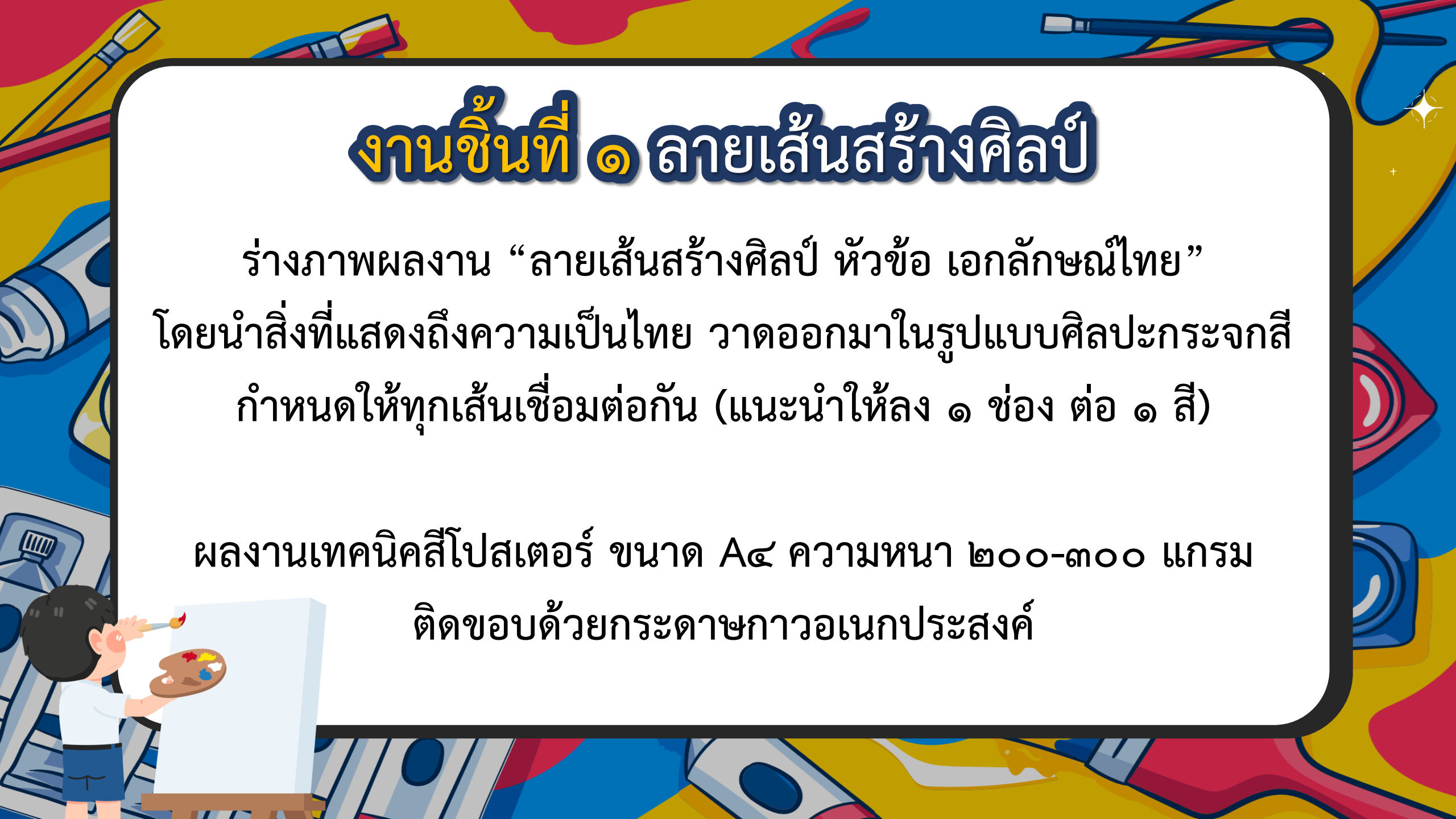
ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ลายเส้นสร้างศิลป์ หัวข้อ เอกลักษณ์ไทย”

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

งานชิ้นที่ ๑ ลายเส้นสร้างศิลป์

ร่างภาพผลงาน “ลายเส้นสร้างศิลป์ หัวข้อ เอกลักษณ์ไทย”
โดยนำสิ่งที่แสดงถึงความเป็นไทย วาดออกมาในรูปแบบศิลปะกระจกสี
กำหนดให้ทุกเส้นเชื่อมต่อกัน (แนะนำให้ลง ๑ ช่อง ต่อ ๑ สี)

ผลงานเทคนิคสีโปสเตอร์ ขนาด A๔ ความหนา ๒๐๐-๓๐๐ แกรม
ติดขอบด้วยกระดาษกาวอเนกประสงค์

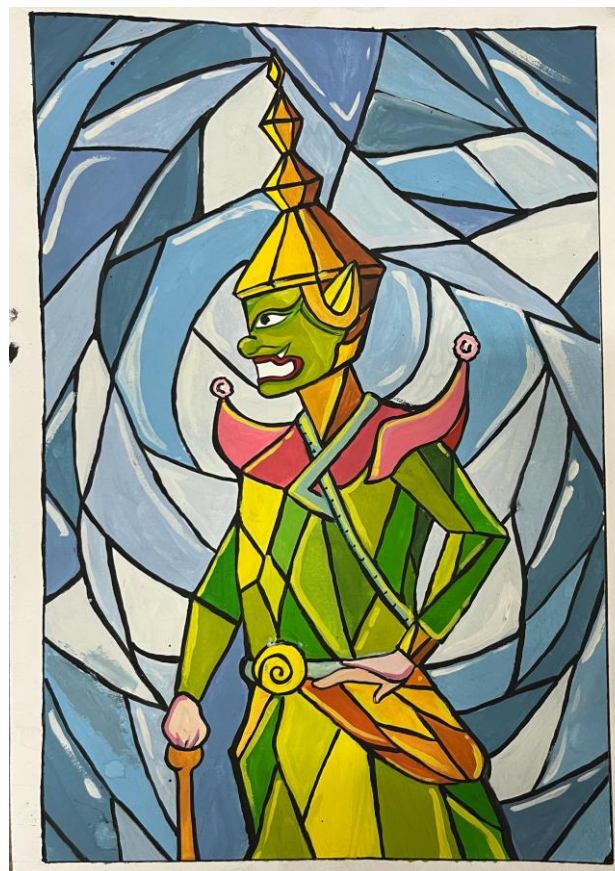

ตัวอย่างผลงาน

ที่มา : ผลงานนักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างผลงาน

ที่มา : ผลงานนักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างผลงาน

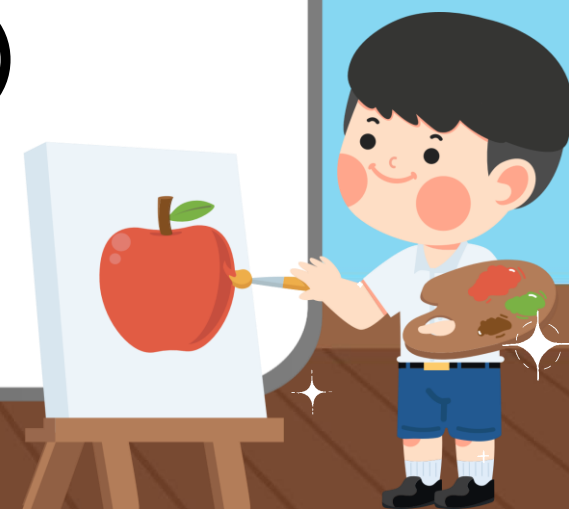
ที่มา : ผลงานนักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

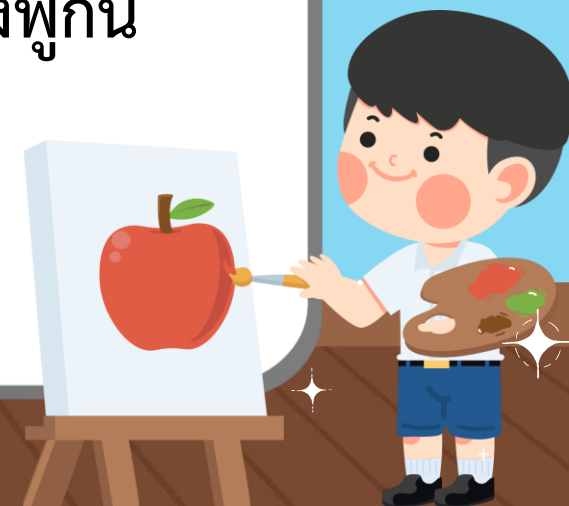
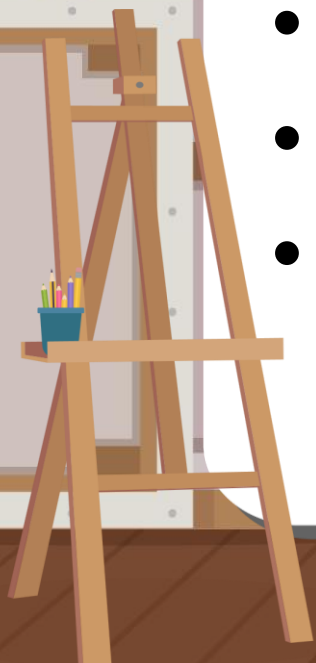
ลายเส้นสร้างศิลป์ ภาคปฏิบัติ (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

- สีโปสเตอร์
- ภาพร่างผลงานขนาด A๔
- พู่กัน ๓ ขนาด (เล็ก กลาง ใหญ่)
- กระดาษรองวาด
- กระดาษกาวอเนกประสงค์
- จานสี
- ผ้าและภาชนะล้างพู่กัน

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง “ลายเส้นสร้างศิลป์ หัวข้อ เอกลักษณ์ไทย”

(ความคืบหน้าร้อยละ ๕๐)

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

